

Budapesti Levéltári Mozaikok

2022/12. szám

DOI: 10.56045/BLM.2022.12

ISSN: 2939-6921

URL: <https://leveltarimozaikok.bparchiv.hu/2022/10/21/leveltari-mozaikok-69/>

RÁCZ ATTILA

Három fogás és a desszert. Családfakutatás a levéltár-pedagógiában

A Vendéglátóipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskolát hetven éve, 1952-ben alapították. Ma Gundel Károly nevét viseli. Az alábbiakban az iskola történetével kapcsolatos pedagógiai foglalkozásaink egyikét mutatjuk be. A cikk digitális közlése lehetővé teszi, hogy az olvasó is követhesse az oktatás folyamatát.

Kulcsszavak: levéltár-pedagógia, családfakutatás, módszertan, Gundel család

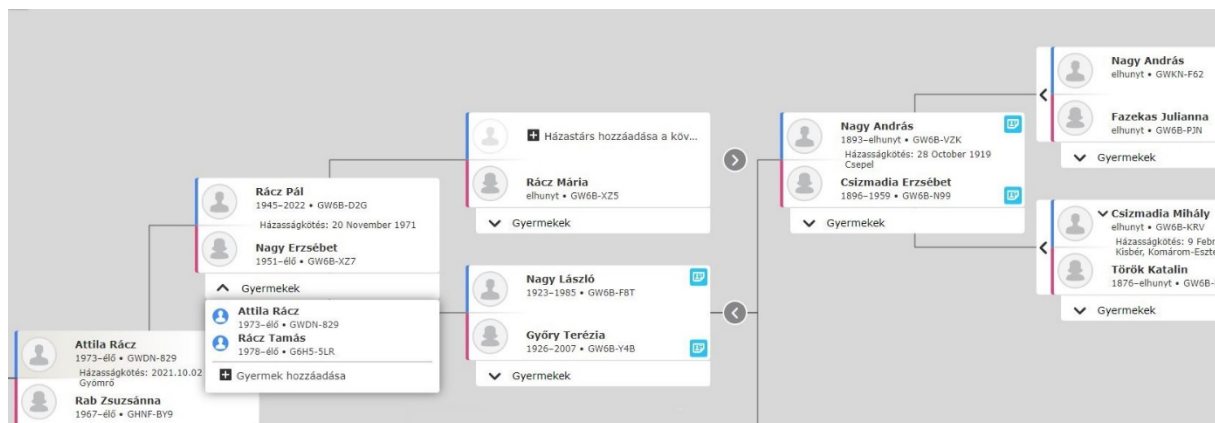
Aki nyomon követi Budapest Főváros Levéltára tevékenységét, tudja, hogy nem pusztán az ügyfelek és kutatók igényeit igyekszünk kielégíteni, az ifjúság számára is nyújtunk szolgáltatásokat: a levéltár 2011 óta részt vesz az általános és középiskolás fiatalok nonformális képzésében.¹

2021 őszén keresett fel minket a Gundel Károly Vendéglátóipari és Turisztikai Technikum több tanára, hogy tartsunk számukra vendéglátás, illetve turisztikai tárgyú foglalkozást. Mivel minden iskola számára a korosztály, a lakhely, az iskola földrajzi fekvése és a tananyag szerint készítjük elő a programot, most egy új foglalkozást dolgoztunk ki, ezúttal a vendéglátás történetére és Gundel Károly életére, illetve a Gundel családon keresztül a családfakutatás rejtelseinek bemutatására fókuszálva. Az alább ismertetésre kerülő elem a teljes foglalkozás egyik részlete, és tisztában vagyunk vele, hogy a Gundel család történetének bemutatására számos egyéb forrás is bevonható.

Állításom a következő: mint a modern főzőműsorokban szokás, félóra alatt – három fogásként – pusztán Budapest Főváros Levéltára kutatótermében elérhető elektronikus forrásokra alapozva három nemzedékre felmenően felállítom Gundel Károly családfáját, és – desszertként – néhány iskolatörténeti érdekességgel is szolgállok.

0–5. perc

A kutatás megkezdése előtt természetesen némi ismeretátadásra van szükség. Fontos felvázolni, mi a családfakutatás (hogyan máshogy lehetne jobban demonstrálni ezt, mint a sajátunkkal?), mi a módszertana, hol vannak a dátumhatárok (1895. állami anyakönyvvezetés kezdete; 1895–1980, az állami anyakönyvek másodpéldányai a BFL-ben²), mely anyakönyvek kerülhetnek szóba a kutatás kapcsán (születési, iskolai, házassági, halotti), mely iratokat digitalizáltak országosan és a BFL-ben.

1. kép. A szerző családfája

¹ Rácz 2013, Rácz 2019, Vágola 2013. A levéltár foglalkozásainak kínálata: <https://bparchiv.hu/statikus/leveltar-pedagogiai-foglalkozasok> (utolsó lekérdezés: 2022. március 23.)

² <https://bparchiv.hu/kutatoknak>. Az anyakönyvek kutatásáról lásd: https://bparchiv.hu/sites/default/files/atoms/files/3_2019_foigazgatoi_utasitas_anyakonyvi_eljarasrol_szolo_2010_evi_i_tv_atrendelkezeseinek_alkalmazasaval_.pdf (utolsó lekérdezés: 2022. március 23.)

6–7. perc

Ahogy az olvasónak, úgy a fiataloknak is megvallo, hogy a kutatást (és a bemutatót is) a Hungaricana weboldal (www.hungaricana.hu) böngészésével kezdtem: egyszerűen beírtam „Gundel Károly” kereső kifejezést. Az 1133 találat³ „Tartalomgazda” szerinti szűkítése első között kínálja Budapest Főváros Tanácsa Végrehajtó Bizottsága 1989. december 4-i ülésének jegyzőkönyvét, azon belül is Gundel Károly [életrajzát](#), melyből kiderül, hogy „Gundel Károly 1883. szeptember 23-án született Budapesten, egy tekintélyes vendéglős család fiaként, hiszen apja Gundel János a magyar szálloda- és vendéglátóipar és a magyarországi idegenforgalom úttörője, valamint 35 éven át, 1876–1911-ig a szállodások és vendéglősök elnöke volt.”⁴

8–12. perc

Mivel Gundel 1980 előtt született (és hunyt el) Budapesten, esélyünk van arra, hogy rá vonatkozó levéltári forrásokot találjunk levéltárunkban! Miután a diákokkal tisztáztuk, hogy az 1895 előtti időszakra vonatkozó anyakönyvi adatokat csak egyházi matrikulákból meríthetünk, ezért megnézzük a kutatók számára is elérhető – XV_20_2_Egyhazi_akv.xls nevet viselő –, Budapest Főváros Levéltárában őrzött egyházi anyakönyvekről készült digitalizált mikrofilmek adatait tartalmazó, táblázatos formájú-jegyzéket.

Levéltári jelzet	A dobozszámra kattintva elérhető a digitalizált mikrofilm!	Helységneve	Anyakönyv típusa	Index	Évkör	Felvétel-szám
BUDAPESTI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉGEK						
XV.20.2	<u>A1</u>	BUDAPEST - <u>BUDAVÁR</u>	keresztelési		1844-1880	142
					1881-1895	110
			házassági		1844-1886	105
					1887-1895	26
			halotti		1844-1875	145
					1876-1895	136
XV.20.2	<u>A2</u>	BUDAPEST - <u>DEÁK TÉR</u> (német)	vegyes		1788-1819	164
			keresztelési		1820-1851	234
					1852-1867	229
					1868-1869	33
XV.20.2	<u>A3</u>		keresztelési		1869-1879	223
					1880-1892	318
					1892-1895	90

2. kép. Budapest Főváros Levéltárában őrzött egyházi anyakönyvekről készült mikrofilmek jegyzékének részlete. (BFL XV.20.2)

Három adatra van szükségünk ahhoz, hogy a kutatásunkat „eredményesen” elindítsuk: 1. Mely felekezetben született Gundel Károly? (Ezt még nem tudjuk.) 2. Melyik évben? (1883) 3. Mely kerületben? (Ezt sem tudjuk.)

³ Utolsó letöltés: 2022. március 23.

⁴ BFL [XXIII.102.a.1. 1989. december 4. 179. p.](#)

A jegyzékben az első mikrofilm (A1) a budavári evangélikus keresztelési, házassági, halotti anyakönyveket tartalmazza, az adott évszámot is magában foglalva. A második mikrofilm (A2) időintervalluma megelőzi a vizsgált időszakot, de a harmadik tekercsben már újra találhatók 1883-as adatok.

Ha lenne elég sok időnk a tényleges kutatást demonstrálni, bizony végig kellene nézni az A1 tekercs HU_BFL_XV_20_2_A1_0163–165 közötti JPG-oldalakat, de itt a Gundel családból származó Károlyt nem találhnánk. Mivel az A2 tekercs a keresett adatoknál korábbi információkat tartalmaz, a kutatást tehát az A3 tekerccsel kell folytatni, ezen belül szemmel láthatóan a HU_BFL_XV_20_2_A3_0224.jpg oldaltól.⁵ A megoldást a 311-es felvételen találjuk meg.⁶ Az olvasóra bízom, hogy a fiatalokkal való foglalkozás alatt, hány oldal böngészését tartaná megfelelő mennyiségnek, én „véletlenszerűen” a 310. oldalon kezdem az olvastatást, ne feledjük, hogy a diákoknak német fejlécű anyakönyvben nehezen olvasható kézírást kell kisilabizálni.

Matrikel der 1833 Getauften.										87
Des Täuflings										
Jahr und Tag der Geburt		Jahr und Tag des Taufes		N. S. u. Z.		Stand		Anmerkungen		
172	Sept. 17	30	Henrik Lajos	m	-	Tris	-			
229	Oct. 10	11	Henrik Lajos	m	-	Tris	-			
224	Sept. 24	7	Salomon W.	m	-	Tris	-			
225	Sept. 26	4	David H.	m	-	Tris	-			
226	Sept. 29	7	Benjamin	m	-	Tris	-			
227	Sept. 10	7	Isak H.	m	-	Tris	-			
228	Sept. 7	8	Abraham	m	-	Tris	-			
229	Sept. 22	10	Isak H.	m	-	Tris	-			
230	Oct. 1	11	Isak H.	m	-	Tris	-			
231	Oct. 7	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
232	Oct. 8	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
233	Oct. 10	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
234	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
235	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
236	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
237	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
238	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
239	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
240	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
241	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
242	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
243	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
244	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
245	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
246	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
247	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
248	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
249	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			
250	Oct. 14	14	Isak H.	m	-	Tris	-			

3. kép. Gundel Károly keresztelési anyakönyvi bejegyzése (született: 1883. szeptember 23.), keresztelés: 1883. október 10. (BFL XV.20.2 A3. 311. sz. felvétel, 1883. év 229. bejegyzés)

⁵ A szerző beismeri, hogy itt „csalni” szokott, hiszen egy kis segítséggel kimozdulhatunk a kezdeti holtpontról, és megfelelő kérdések feltételével elkerülhetjük a „várbeli” böngészést. (Ha a család vendéglős volt, feltételezhetjük-e, hol laktak, inkább a belvárosban vagy külterületen? A diákok válasza valószínűsíthetően a Belváros lesz.)

⁶ BFL XV.20.2. A3 311. sz. felvétel. 1883. év 229. bejegyzés.

A 229. bejegyzéshez érve végre találunk egy Károly Márton nevű fiút, aki 1883. szeptember 23-én született (törvényes házasságban, 7. oszlop) Gundel János evangélikus magánzó és Kommer Anna római katolikus szülők gyermekeként, akik Budapest akkori IV. (ma V.) kerületében, a Reáltanoda utca 19. szám alatt laktak.⁷

A gyerekekkel az adatokat a helyben „kreált”, mindenki számára látható táblára feljegyezzük. (A halálozás helyét és évszámát még korábban, a tanácsai előterjesztésből ismerhettük meg.)

Gundel Károly Márton	
Születési helye, ideje: Budapest, 1883. szeptember 23.	
Halálozás helye, ideje: Budapest, 1956.	
Édesapja neve: Gundel János	Édesanyja neve: Kommer Anna

4. kép. Gundel Károly Márton születési anyakönyve és a tanácsai előterjesztés alapján készült adatai

13–15. perc

A szülők születési dátuma azonban az anyakönyvből nem derül ki. A kutatás eredményes folytatására a következő lehetőség az lenne, ha a szülők házasságkötésének időpontját megtudnánk. A fenti iratban azonban ez sem szerepel. A kevésbé kitartó kutató le is zárhatná a kutatást, de a kutató- és az oktatótermünkből hozzáférhetünk az Arcanum Digitális Tudománytár adatbázishoz (ADT), ahol a „Gundel János” AND „Kommer Anna” AND „házasság” keresőkifejezéssel igyekeztem házasságkötésükre sajtóforrást találni. Ha arra nem is sikerült, azonban a sajtó beszámolt Gundel János haláláról:

„Özv. Gundel Jánosné szül. Kommer Anna mint felesége, Károly, Katica és Ferenc mint gyermekei, Gundel Károlyné szül. Blasutigh Margit és Gundel Ferencné szül. Gross-Bourge Edith mint menyei, úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében mélyen lesújtva jelentik, hogy a legjobb férj, szerető apa, após, nagyatya, testvér és rokon, Gundel János volt szállodás, a Ferenc József-rend lovagja, fővárosi bizottsági tag, a Szállodások és vendéglősök ipartársulatának díszelnöke, az I-ső magy. részvénytársaság igazgatósági tagja, a Budapest deákterei ág. ev.⁸ hitv. testvéregyháza közgondnoka stb. 1915. évi december hó 28-án hajnali 3 órakor, életének 72-ik és boldog házasságának 47-ik évében, hosszú, súlyos szenvedés után csendesebb jöletre szenderült.”⁹

⁷ Érdekes továbbgondolása, illetve kiegészítése lehet a foglalkozásnak a mindenkori lakhelyváltozások követése. A lakhely megállapítására alább is hozok példát.

⁸ Azaz evangélikus. Amennyiben a kutatást ezzel a forrással kezdem volna meg, akkor is arra a következtetésre jutottunk volna, hogy az egyházi anyakönyvekben a böngészést az evangélikus felekezettel érdemes kezdeni.

⁹ *Pesti Hírlap*, 1915. december 30. (37. évfolyam, 362. szám). A halálozási időpontot, helyet stb., illetve a hozzátartozók neveit ellenőrizhetjük az Országos Széchényi Könyvtár Plakát- és Kisnyomtatványtár gyűjteményben található és digitalizált gyászjelentésekkel. Gundel Jánosra vonatkozóan: <https://dspace.oszk.hu/handle/20.500.12346/280486#>. (utolsó lekérdezés: 2022. március 23.)

Özv. Gundel Jánosné szül. Kommer Anna mint felesége, Károly, Katica és Ferenc mint gyermekei, Gundel Károlyné szül. Blasutigh Margit és Gundel Ferencné szül. Gross-Bourge Edith mint menyei, úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében mélyen lesújtva jelentik, hogy a legjobb férj, szerető atya, após, nagyatyja, testvér és rokon,

Gundel János

volt szállodás, a Ferenc József-rend lovagja, fővárosi bizottsági tag, a Szállodások és vendéglősök ipartársulatának diszelnöke, az I-ső magy. részvénytársaság igazgatósági tagja, a Budapesti déákteri ág. ev. hitv. testvéregyháza közgondnoka stb.

1915. évi december hó 28-án hajnali 3 órakor, életének 72-ik és boldog házasságának 47-ik évében, hosszú, súlyos szenvedés után csendesen jobblétre szenderült.

A megboldogultat a kerepesi úti temető halottasházából e hó 31-én, pénteken délután 3 órakor fogjuk az ág. evang. egyház szertartása szerint ugyanott a családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. — Budapest, 1915. december 28-án.

Áldás és béke poraira!

Gundel Károlyka, Margitka, Katinka, Palika és Banočka mint unokái, Frischachné szül. Gundel Mária, özv. Hüttlinger né szül. Gundel Katalin mint nővérei, özv. Gärtner Györgyné mint nagynénje, Kommer Paula, özv. Lindenau Traxlerné szül. Kommer Irma, Gundel Mártonné, Gundel Györgyné mint sógornói, Kommer Gábor mint sógora.

A „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata”, a „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége” és a „Szállodások, vendéglősök, kávések, pincérek és kávéházak orsz. Nyugdíjgyűjtője” választmánya, igazgatósága és központi tanácsa, úgy a maga, mint a tagok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti szeretett és felejtethetetlen emléké néhai nagynevű elnökének, tiszteltbeli és diszelnökének.

Gundel János

szállodás és vendéglős urnak, a Ferenc József-rend lovagjának, Budapest székesfőváros törvényhatósága bizottsági tagjának, stb., stb. f. évi december hó 28-án, 72 éves korában, hosszú szenvedés után történt elhalálozása.

Egész életét hazájának, szeretett fővárosának és iparának szentelte. Áldott szíve ideális szeretettel ölelte át az egész emberiséget és ebben hűséges pártfogója, jóindulatu támogatója volt ipara minden munkásának, kicsinynek-nagynak egyaránt.

Drága halottunkat f. évi december hó 31-én, pénteken, d. u. 3 órakor kísérik örök pihenő helyére a Kerepesi-úti temető halottasházából.

Áldott emléke örökké élni fog közöttünk.

Budapest, 1915. december havában.

5. kép. Tudósítás Gundel János haláláról. ([Pesti Hírlap, 1915. december 30.](#))

Mit tudhatunk meg a fenti adatokból? Gundel János a 72. életében halt meg, tehát 1843-ban, de valószínűbb, hogy 1844-ben született, és házassága 47. évében hunyt el, tehát 1868-ban vagy 1869-ben házasodhattak, illetve a halál időpontja 1915. december 28-án volt. Emellett Károly feleségének neve is ismertté vált (Blasutigh Margit).

16–20. perc

Mivel az egykorú [lakcímjegyzékekből](#) egy gyors keresés után megtudhatjuk, hogy Gundelék a halál időpontjában a Reáltanoda u. 19. szám alatt laktak, és 1895 után történt a haláleset (1915), tehát az állami anyakönyvek másodpéldányainak digitalizált állományáról készült jegyzék szerint az A913. tekercs tartalmazza a halálesetről szóló bejegyzést.¹⁰

Törzsszám	Közigazgatási kerület	Anyakönyv típusa	Év, kezdő dátum	Év, záró dátum	Folyószám (-tól, -ig)	Mikrofilm száma
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1908.11.25	1908.12.30	643-837	A912
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1909.01.02	1909.12.31	1-709	A912
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1910.01.04	1910.12.31	1-717	A912
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1911.01.02	1911.12.28	1-484	A912
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1912.01.02	1912.12.31	1-684	A912
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1913.01.02	1913.12.29	1-1151	A912
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1914.01.01	1914.12.30	1-995	A913
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1915.01.02	1915.12.30	1-712	A913
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1916.01.03	1916.12.30	1-1326	A913
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1917.01.03	1917.12.29	1-1126	A913

6. kép. Állami anyakönyvek másodpéldányainak digitalizált állományáról készült jegyzék részlete

A halálesetet aznap be is jegyezték, és ebből a következő információkat szűrhetjük le: Gundel János Ádám Mihály magánzó Budapest, Reáltanoda u. 19. szám alatt lakott, mint Gundel Károly születésekor. 1915-ben 72 éves volt. Felesége Kommer Anna, a szülők (Károly nagyszülei) néhai Gundel János Lénárt és néhai Schwartz Anna Katalin voltak. A halál okaként szívhűdést, azaz hirtelen szívmegállást jegyeztek be.¹¹

¹⁰ BFL XXXIII.1.a. 1308. kötet. A kutatható elektronikus verzió: BFL XV.20.1. A913. A jegyzék: XV_20_1_osszesito_tablázat_allami_anyakönyvek_aktualis.xls.

¹¹ BFL XV.20.1. A913. 317. felvétel. 1915. év 711. számú bejegyzés.

As elhalt									
Polgár- szám	A halotti okirat szám (1915- 1918)	A halotti okirat szám (1919- 1944)	Halotti okirat szám (1945- 1948)	Halotti okirat szám (1949- 1956)	Halotti okirat szám (1957- 1964)	Halotti okirat szám (1965- 1972)	Halotti okirat szám (1973- 1980)	Halotti okirat szám (1981- 1988)	Halotti okirat szám (1989- 1996)
1	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
2	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
3	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
4	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
5	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
6	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
7	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
8	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
9	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
10	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
11	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
12	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
13	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
14	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
15	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
16	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
17	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
18	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
19	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
20	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
21	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
22	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
23	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
24	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
25	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
26	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
27	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
28	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
29	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
30	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
31	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
32	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
33	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
34	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
35	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
36	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
37	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
38	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
39	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
40	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
41	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
42	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
43	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
44	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
45	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
46	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
47	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
48	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
49	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
50	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
51	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
52	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
53	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
54	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
55	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
56	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
57	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
58	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
59	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
60	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
61	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
62	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
63	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
64	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
65	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
66	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
67	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
68	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
69	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
70	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
71	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
72	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
73	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
74	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
75	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
76	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
77	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
78	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
79	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
80	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
81	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
82	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
83	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
84	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
85	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
86	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
87	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
88	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
89	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
90	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
91	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
92	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
93	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
94	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
95	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
96	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
97	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
98	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
99	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915
100	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915	1915

7. kép. Gundel János Ádám Mihály halotti bejegyzése, 1915. december 28.
(BFL XV.20.1. A913 1915. év 711. számú bejegyzés)

A napilapban megjelent és a halotti anyakönyvben rögzített információkkal az apa „teljes” nevével, a halál dátumával, illetve a valószínűsített születési évvel bővíthetjük táblázatunkat.

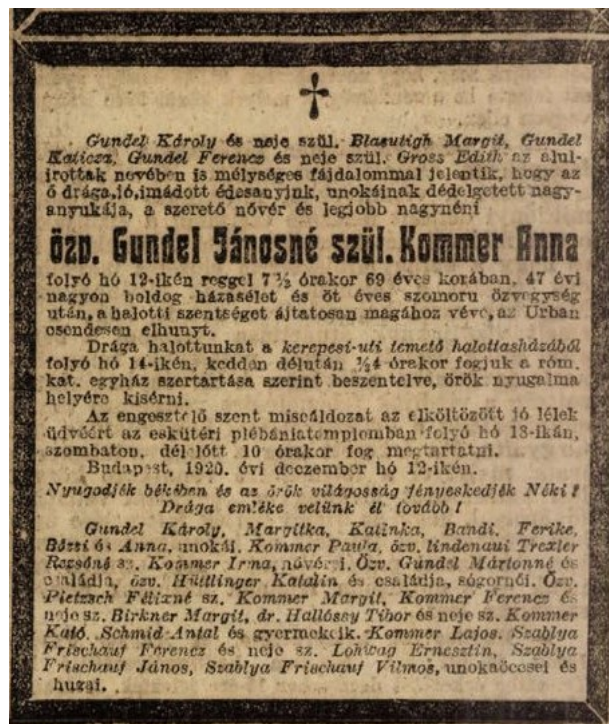
Gundel Károly Márton			
Születési dátum: Budapest, 1883. szeptember 23.			
Halálozás helye, ideje: Budapest, 1956.			
Édesapja neve: Gundel János Ádám Mihály Születési hely, idő: 1864?, 1863? Halálozás helye, ideje: Budapest, 1915. december 28.		Édesanyja neve: Kommer Anna	
Nagyapja neve: Gundel János Lénárt	Nagyanyja neve: Schwartz Anna Katalin	Nagyapja neve:	Nagyanyja neve:

8. kép. A Gundel János adataival kibővített táblázat

20–25. perc

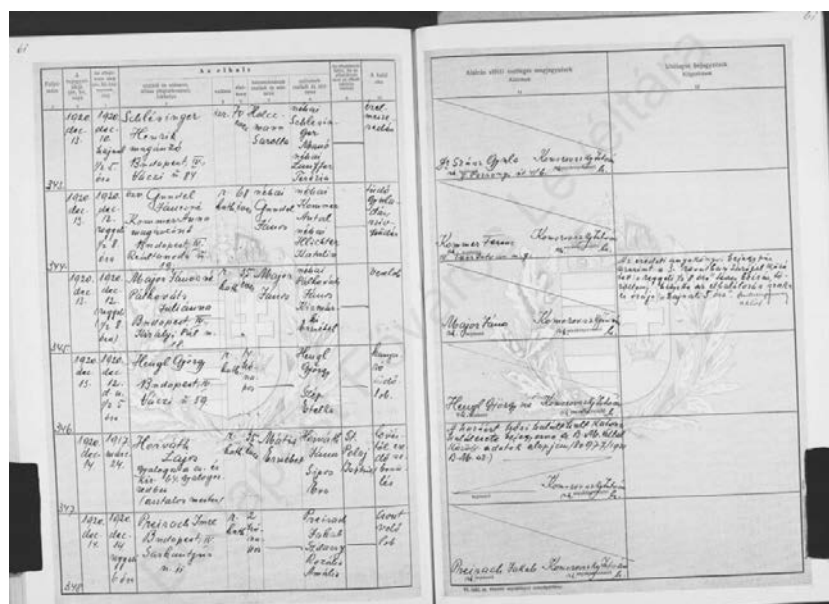
A korábbi ADT-s keresésre visszatérve megtudhatjuk Gundel János felesége halálának időpontját is:

„Özv. Gundel Jánosné szül. Kommer Anna folyó hó 12-ikén reggel 7 ½ órakor 69 éves korában, 47 évi nagyon boldog házasságot és öt éves szomorú özvegység után, a halotti szentséget ájtatosan magához véve, az Úrban csendesen elhunyt.”¹²

9. kép. Özv. Gundel Jánosné Kommer Anna gyászjelentése. ([Az Ujság, 1920. december 14.](#))

Feltételezvé, hogy az özvegy a férje halála után öt évvel lakhelyet nem váltott, ugyanabban az anyakönyvi állományban, természetesen az 1920. évnél kell a bejegyzést keresni.

10. kép. Özv. Gundel Jánosné Kommer Anna halotti bejegyzése, 1920. december 12. ([BFL XV.20.1 A543 373. felvétel, 1920. év 344. bejegyzés](#))

¹² Az Ujság, 1920. december 14. (18. évfolyam, 293. szám)

A 344. bejegyzés december 13-ai, a halál időpontjának 1920. december 12. reggeli fél 8-at jegyezték be. A 68 éves özv. Gundel Jánosné Kommer Anna magánzónőként volt nyilvántartva, és valóban az (akkor) IV. kerületi Reáltanoda utca 19. alatt lakott. A szülei az ekkor már elhunyt néhai Kommer Antal és néhai Lichter Katalin¹³ voltak. Tüdőgyulladás és szívhűdés volt a halál oka.¹⁴

Gundel Károly Márton			
Születési hely, idő: Budapest, 1883. szeptember 23.			
Halálzási hely, idő: Budapest, 1956.			
Édesapja neve: Gundel János Ádám Mihály Születési hely, idő: 1864?, 1863? Halálzási hely, ideje: Budapest, 1915. december 28.		Édesanyja neve: Kommer Anna Születési hely, idő: 1851?, 1852? Halálzási hely, ideje: Budapest, 1920. december 12.	
Nagyapja neve: Gundel János Lénárt	Nagyanyja neve: Schwartz Anna Katalin	Nagyapja neve: Kommer Antal	Nagyanyja neve: Lichter Katalin

11. kép. Kommer Anna halotti bejegyzése alapján kiegészített táblázat

Gundel János a házasságát a – az említett napilapok gyászjelentései szerint – 46, illetve 47 évvel a halála előtt kötötte, ezért feltételezhetően, de nem kizárva az 1868. évet, 1869-ben kell keresni. A felesége római katolikus volt, és a szerző által feltételezve ebben a felekezetben is kötöttek házasságot, a házassági anyakönyvet a római katolikus anyakönyvek között keressük.

Levéltári jelzet	A dobozsámra kattintva elérheti a digitalizált mikrofilmet!	Helységneve	Anyakönyv típusa	Index	Évkör	Felvételszám
XV.20.2	A121		házassági		1723-1752	216
					1752-1787	168
		ferences plébánia			1788-1822	106
					1788-1809	69
					1809-1822	101
XV.20.2	A122		házassági		1823	34
					1824-1829	63
					1830-1836	84
					1837-1850	186
					1850-1854	80
					1855-1859	203
XV.20.2	A123		házassági		1859	18
					1860-1867	427
					1868-1870	218
XV.20.2	A124		házassági		1870-1871	103
					1872-1878	448
					1879-1881	106

12. kép. Házassági anyakönyvi segédlet részlete

Az A123. mikrofilmen az 1869. évi 104. bejegyzés szerint a 25 éves és Ansbachban („Bajorhonban”) Gundel János és Schwartz Anna szülöktől született Gundel János vendéglős a házasságát Kommer Antal és Lichter Katalin lányával, Kommer Annával 1869. április 28-án kötötte. A férj ekkor a Hatvani utca 12., a feleség Kecskeméti u. 13. szám alatt lakott.

¹³ A bejegyzésben Hlichter szerepel.

¹⁴ BFL XV.20.1. A543. 373. felvétel. 1920. év 344. számú bejegyzés.

Mindkettőjüknek az első házassága volt.¹⁵ (A diákokkal Gundel János halotti anyakönyvi bejegyzése után a házasságival folytatjuk. A cikkben a logikai sorrend követeli meg a fenti sorrendet, a bemutatóban pedig minél több forrástípust szeretnénk bemutatni, és elemezni – a foglalkozáson az anya halotti anyakönyvének részletes bemutatása elhagyható.

A házasságok					anyakönyve				
Időpont	Anyja neve	Anyja születési helye, ideje	Anyja halálának helye, ideje	Anyja anyja neve	Anyja anyja születési helye, ideje	Anyja anyja halálának helye, ideje	Anyja anyja anyja neve	Anyja anyja anyja születési helye, ideje	Anyja anyja anyja halálának helye, ideje
1869. április 28.	Gundel János és Kommer Anna	Ansbach, 1864 (1863)	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.
1869. április 28.	Gundel János és Kommer Anna	Ansbach, 1864 (1863)	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.
1869. április 28.	Gundel János és Kommer Anna	Ansbach, 1864 (1863)	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.
1869. április 28.	Gundel János és Kommer Anna	Ansbach, 1864 (1863)	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.
1869. április 28.	Gundel János és Kommer Anna	Ansbach, 1864 (1863)	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.
1869. április 28.	Gundel János és Kommer Anna	Ansbach, 1864 (1863)	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.
1869. április 28.	Gundel János és Kommer Anna	Ansbach, 1864 (1863)	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.
1869. április 28.	Gundel János és Kommer Anna	Ansbach, 1864 (1863)	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.
1869. április 28.	Gundel János és Kommer Anna	Ansbach, 1864 (1863)	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.	Gundel János Lénárt	Schwartz Anna Katalin	Budapest, 1915. december 28.

13. kép. Gundel János és Kommer Anna házasságának bejegyzése, 1869. április 28. (BFL XV.20.2 A123 546. felvétel, 1869. év 104. bejegyzés.)

Gundel Károly Márton			
Születési hely, idő: Budapest, 1883. szeptember 23.			
Halálozás helye, ideje: 1956.			
Édesapja neve: Gundel János (Ádám Mihály)		Édesanyja neve: Kommer Anna	
Születési hely, idő: Ansbach, 1864 (1863)		Születési hely, idő: Pest, 1851?, 1852?	
Halálozás, helye, ideje: Budapest, 1915. december 28.		Halálozás helye, ideje: Budapest, 1920. december 12.	
Nagyapja neve: Gundel János Lénárt	Nagyanyja neve: Schwartz Anna Katalin	Nagyapja neve: Kommer Antal	Nagyanyja neve: Lichter Katalin

14. kép. A szülők házassági anyakönyvi bejegyzése alapján kiegészített táblázat

¹⁵ BFL XV.20.2. A123. 546. felvétel. 1869. év 104. bejegyzés.

A rendelkezésünkre álló források segítségével Kommer Anna születési dátumát is meghatározhatjuk. Mivel Anna a házassági anyakönyvi bejegyzés szerint Pesten született, és ekkor 18 éves volt, továbbá a vallása római katolikus, a keresést 1851 körül az A100-as mikrofilmen kell keresni.

Levéltári jelzet	A dobozszámra kattintva elérheti a digitalizált mikrofilmet!	Helységnev	Anyakönyv típusa	Index	Évkör	Felvételszám
XV.20.2	A99	BUDAPEST - <u>SZENTISTVÁNVÁROS</u> (Bazilika)	keresztelési		1817-1829	213
					1830-1836	91
XV.20.2	A100		keresztelési		1836-1842	131
					1843-1852	223
					1853-1858	300

15. kép. Budapest-Belváros, Szent István Bazilika keresztelési anyakönyveinek jegyzéke

Hó, Nap.	A' Kereszteltnek Neme, és Tüvényezése.	Az a' anya' és anyja' Vezeték - és Keresztneve, Hitvallása.	Polgári állás és Lakhelye.	A' Keresztelő Vezeték - és Keresztneve.	Keresztelt.
17.	Candia	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Varga György	Páth.
18.	Alojzia	Vegyel Alojzia	cs. kir. k. hitv.	Vegyel József	Páth.
19.	Barbara	Székely János	cs. kir. k. hitv.	Székely János	Páth.
20.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
21.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
22.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
23.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
24.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
25.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
26.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
27.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
28.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
29.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
30.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
31.	József	Székely József	cs. kir. k. hitv.	Székely József	Páth.
1851. évben					368. kereszteltetett.

16. kép. Anyakönyvi bejegyzés Kommer Anna kereszteléséről, 1851. december 27.
(BFL XV.20.2. A100. 326. felvétel. 1851. év 43. oldal 2. bejegyzése.)

Az A100 mikrofilm 43. oldalán, december 27-én másodiknak bejegyzett Kommer Anna Katalin Evelina Kommer Antal és Lichter Katalin (katolikusok) gyermekeként született – 1851. december 27-e előtt, hiszen ez esetben az anyakönyv csupán a keresztelesek időpontját mutatja, nem a születését.¹⁶

A három szint tehát a lehetséges adatokkal kitöltve készen van.

Gundel Károly Márton			
Születési hely, idő: Budapest, 1883. szeptember 23.			
Halálozás helye, ideje: 1956.			
Édesapja neve: Gundel János (Ádám Mihály) Születési hely, idő: Ansbach, 1864 (1863) Halálozás, helye, ideje: Budapest, 1915. december 28.		Édesanyja neve: Kommer Anna Katalin Evelina Születési hely, idő: Pest, 1851. december 27. előtt Halálozás helye, ideje: Budapest, 1920. december 12.	
Nagyapja neve: Gundel János Lénárt	Nagyanyja neve: Schwartz Anna Katalin	Nagyapja neve: Kommer Antal vendéglős	Nagyanyja neve: Lichter Katalin

17. kép. Kommer Anna kereszteleési anyakönyvi adataival kiegészített táblázat

Időn túl

Az elvárásaimat meghaladva az első foglalkozást követő kutatás során három adatot is sikerült pontosítani. Elsőként az egyik nagyapa, Kommer Antal születési adatait kutattam fel. A már ismert eljárás szerint napilap¹⁷ segítségével azonosítottam a halál idejét (1901. január 10.), majd a bejegyzést a belvárosi halotti anyakönyvekben 1901. január 11-én meg is találtam.

Törzsszám	Közigazgatási kerület	Anyakönyv típusa	Év, kezdő dátum	Év, záró dátum	Folyószám (-tól, -ig)	A tekeresszámmra kattintva elérheti a digitalizált mikrofilmet!
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1897.01.02	1897.12.29	1-304	A910
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1898.01.04	1898.12.30	1-493	A910
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1899.01.03	1899.12.26	1-725	A910
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1900.01.03	1900.12.31	1-554	A910
XV.20.1	IV. kerület	Halotti	1901.01.01	1901.12.30	1-428	A910

18. kép. A IV. kerületi halotti anyakönyvekről készült mikrofilmek jegyzékének részlete

¹⁶ BFL XV.20.2. A100. 326. felvétel. 1851. év 43. oldal 2. bejegyzése.

¹⁷ Budapesti Hírlap, 1901. január 12. (21. évfolyam, 12. szám).

Fajta- szám	A bejegyzés idője (év, hó, nap)	Az elhalt birtok idője (év, hó, nap)	Az elhalt					Az elhalt birtok idője (év, hó, nap)	A halál ok
			családi és utóneve, név (magyarul), lakóhely	változat	élet- kor	hazatérési családi és utó- neve	családi és utó- neve		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1901 jan. 6 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 6 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István magyar szül. Balassa, Baranyos Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
2	1901 jan. 8 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 8 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
3	1901 jan. 11 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 11 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
4	1901 jan. 14 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 14 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
5	1901 jan. 17 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 17 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
6	1901 jan. 20 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 20 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
7	1901 jan. 23 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 23 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
8	1901 jan. 26 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 26 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
9	1901 jan. 29 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 29 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
10	1901 jan. 31 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 31 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
11	1901 jan. 31 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 31 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa
12	1901 jan. 31 d. e. 3. 12 óra	1901 jan. 31 d. e. 3. 12 óra	Schmidt István szül. Balassa Birtokos F. Balassa u. 15	sz.	33 éves	Schmidt István szül. Balassa szül. Balassa	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa	—	szül. Balassa szül. Balassa szül. Balassa

19. kép. Kommer Antal halotti anyakönyvi bejegyzése, 1901. január 11.
(BFL XV.20.1 A910 459. felvétel, 1901. 10. bejegyzés)

Kommer Antal tehát 1901. január 10-én délután 1 órakor halt meg. Foglalkozása magánzó volt, Johannesthalban, Jägerndorf kerületben (ma: Krnov, Csehország) született osztrák Sziléziában, vallása római katolikus volt, a IV. kerületben a Ferenc József rakpart 1. szám alatt lakott. 82 évesen érte a halál, utóbbi okának az aggkori végelgyengülést állapították meg. Kommer tehát 1818-ban vagy 1819-ben született. Másodszor is házasodhatott, mert házastársaként nem Lichter Katalint, hanem néhai Meixner Aloiziát tüntették fel. Szülei az ismeretlenség homályába vesznek, az anyakönyvvezető mindkettőjüket „ismeretlenként” jegyezte be.¹⁸

¹⁸ BFL XV.20.1. A910. 459. felvétel. 1901. év január 11-ei bejegyzése.

Gundel Károly Márton Születési dátum: Budapest, 1883. szeptember 23. Halálozási hely, idő: Budapest, 1956.			
Édesapja neve: Gundel János (Ádám Mihály) Születési hely, idő: Ansbach, 1864?, 1863? Halálozás, helye, ideje: Budapest, 1915. december 28.		Édesanyja neve: Kommer Anna Születési hely, idő: Budapest, 1851. december 27. előtt Halálozás helye, ideje: Budapest, 1920. december 12.	
Nagyapja neve: Gundel János Lénárt	Nagyanyja neve: Schwartz Anna Katalin	Nagyapja neve: Kommer Antal vendéglős Születési hely, idő: Johannesthal, 1818, 1819? Halálozás helye, ideje: Budapest, 1901. január 10. (Új) Házasságkötés: Néhai Meixner Aloisia	Nagyanyja neve: Lichter Katalin

20. kép. Az anyai nagypapa, Kommer Antal második feleségének adataival kiegészített táblázat

The image shows two pages of a handwritten family record book. The left page contains records for the years 1883 and 1884, and the right page contains records for 1885 and 1886. The records are organized in columns for birth, death, and marriage, with handwritten entries in Hungarian. The entries include names, dates, and locations of birth and death. The handwriting is in cursive, and the paper shows signs of age and wear.

21. kép. Gundel Károly halotti anyakönyvi bejegyzése, 1956. november 28.
(BFL XV.20.1 A727 544. felvétel, 1956. 1884. sz. bejegyzés)

A második eredmény Gundel Károly halála időpontjának pontosítása volt. A tanácsí jegyzőkönyv szerint a halál ideje 1956-ban volt, és bár Gundel még mindig a Belvárosban (ekkor már V. kerület) élt, haláláról a VII. kerületi halotti anyakönyv 1956. évi 1884. bejegyzése alatt értesülhetünk. Gundel 1956. november 28-án a Péterffy Kórházban (Budapest VII. kerület, Alsóerdősor 7.) halt meg nyirokrendszer daganat következtében. Nős volt, a

házastársa Blasutig(h) Margit volt. Házasságukat 1907-ben Tátralomnicon kötötték. Lakóhelye az V. kerületi Bástya utca 8–10. alatt volt.¹⁹

Gundel Károly Márton			
Születési hely, idő: Budapest, 1883. szeptember 23.			
Halálozás helye, ideje: 1956. november 28.			
Édesapja neve: Gundel János Ádám Mihály Születési hely, idő: Ansbach, 1864. március 3. Halálozás, helye, ideje: Budapest, 1915. december 28.		Édesanyja neve: Kommer Anna Születési hely, idő: Budapest, 1851. december 27. előtt Halálozás helye, ideje: Budapest, 1920. december 12.	
Nagyapja neve: Gundel János Lénárt	Nagyanyja neve: Schwartz Anna Katalin	Nagyapja neve: Kommer Antal vendéglős Születési hely, idő: Johannesthal, 1818, 1819? Halálozás helye, ideje: Budapest, 1901. január 10. (Új) Házasságkötés: Néhai Meixner Aloisia	Nagyanyja neve: Lichter Katalin

22. kép. Gundel Károly halotti anyakönyvi bejegyzése alapján pontosított adatok

Végül pontosíthatjuk az apa születési dátumát, ebben az interneten elérhető egyik legnagyobb temetői adatbázissal rendelkező Billion Graves honlap ad segítséget. A honlap hozza a nyughelyet, és a sírral kapcsolatos [adatokat](#). A sír a fiumei úti sírkertben található, Gundel János születésének időpontjaként 1864. március 3-át tüntették fel. Feleségét pedig 3 napon belül jegyezték be a keresztelési anyakönyvbe.

¹⁹ BFL XV.20.1. A727. 544. felvétel. 1956. év 1884. bejegyzése.

Gundel Károly Márton			
Születési hely, idő: Budapest, 1883. szeptember 23.			
Halálozás helye, ideje: 1956. november 28.			
Édesapja neve: Gundel János Ádám Mihály Születési hely, idő: Ansbach, 1864. március 3. Halálozás, helye, ideje: Budapest, 1915. december 28.		Édesanyja neve: Kommer Anna Születési hely, idő: Pest, 1851. december 24. Halálozás helye, ideje: Budapest, 1920. december 12.	
Nagyapja neve: Gundel János Lénárt	Nagyanyja neve: Schwartz Anna Katalin	Nagyapja neve: Kommer Antal vendéglős Születési hely, idő: Johannesthal, 1818 Halálozás helye, ideje: Budapest, 1901. január 10. (Új) Házasságkötés: Néhai Meixner Aloisia	Nagyanyja neve: Lichter Katalin

23. kép. Három generáció: Gundel Károly szülei és nagyszülei adataival kiegészített családfa

Mielőtt tovább folytatom a foglalkozás ismertetését, még egy gondolatot ejtek a családfa első szintjéről. A gyászjelentéseknél feltüntették a testvéreket, illetve azok házastársait is: Gundel Károly, Katica, Ferenc, Gundel Károlyné (Blasutigh Margit), Gundel Ferencné (Gross-Bourge Edith). Ugyanígy a sajtótermékekből Kommer Annának is megállapíthatók a testvérei: eszerint Kommer Ferenc, Antal, Paula, Gábor, Irma (özv. lindenai Trexler Rezsóné) voltak a legközvetlenebb rokonai.²⁰ Az OSZK Kisnyomtatványtárban őrzött gyászjelentésekből pedig Gundel Károly gyermekeit azonosíthatjuk: Mária, Károly, Margit, Katalin (Tinka), Endre, Ferenc, Erzsébet, Anna, Pálma, József, István, Imre.²¹

26–30. perc

Az utolsó öt percben virtuálisan nézzünk körül az iskola környékén. Erre a minden elektronikus platformról elérhető Hungaricana oldal Mapire aloldalán lévő [várostérképeket](#) használjuk.

A vizsgálatot [Budapest 1867 és 1873 között Pest és Budán készült kataszteri térképeivel](#) kezdjük.

Az iskola helye akkor a *Nagy Sertéstónak* nevezett terület délkeleti részén volt (ma: „Elhagyatott” Ferencvárosi sportpálya, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv

²⁰ *Pesti Hírlap*, 1915. december 30., *Budapesti Hírlap*, 1901. január 12.

²¹ <https://dspace.oszk.hu/handle/20.500.12346/280488#> (utolsó lekérdezés: 2022. március 23.)

Gyógypedagógiai Kar; a későbbi Ecseri út keleti oldala Városi legelő volt. Az iskolától délre, a mai Gyáli út nyugati felén *Régi sertésállások* voltak.

Az [1878-as Budapest-térképen](#) a „Rétegek” felirat alatt lévő csúszka segítségével a mai állapotokkal is összehasonlíthatjuk a majd 150 évvel ezelőttiakat. Az összekötő vaspálya ott futott, ahol ma, Ferencváros vasútállomás már létezett, a *Lecsapoló árok*-nak nevezett Illatos útig *Régi Lóversenytér* volt.

A *Nagy Sertéstó* a XX. század elejéig fennmaradt, de [1903-ban](#) a Lóversenytér dűlőn – a mai Dél-pesti Centrumkórház helyén – a *Magyar Királyi Honvéd Helyőrségi Kórház* volt (már akkor is kórház volt!). A mai Ecseri utat pedig – az 1890-es évektől – *Gyepmesterhez vezető út*-nak hívták.

Rövid keresés után az Budapest időgép projektnek köszönhetően meg tudunk nézni egy [villamost](#) is az Ecseri út–Üllői út sarkán.

Még egy gondolat erejéig térjünk vissza a kiinduló dokumentumunkhoz, a „tanácsi korszak” végén keletkezett jegyzőkönyvhöz. A Gundel-életrajz természetesen nem cél nélkül szerepelt a tanács végrehajtó bizottsági ülésének jegyzőkönyvében. A Vendéglátóipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola (Budapest IX., Ecseri út 5–7.) nevelőtestülete, diákjai és szülői munkaközössége kezdeményezésére egy miniszteri rendelet²² felhatalmazásával szerzett jogkör alapján javasolta Gundel Károly nevének felvételét a tanácsi testület. Az iskola 1952 óta, tehát idén 70 éve vesz részt a vendéglátás utánpótlásának nevelésében. A névfelvételhez mind Gundel Károly fia, Gundel Imre muzeológus, mind az intézmény nevelőtestülete, diákönkormányzata és szülői munkaközössége hozzájárult. A Végrehajtó Bizottság 385. számú határozatában engedélyezte, hogy az iskola 1990. január 1-jei hatállyal Gundel Károly nevét felvegye.

Az ülés meghívójában a napirend nem szerepel, az ülés napirendjében 6/8. pontként *Középfokú szakoktatási intézmények névfelvétele* szerepel címként.²³ Tehát ha hagyományos módszerrel szerettük volna megtalálni a névváltoztatáshoz tartozó határozatot, nem kerülhettük volna el a jegyzőkönyvek egyenkénti átvizsgálását. Egy újabb példa arra, ami triviálisnak tűnik, de mindig hasznos felhívni rá a figyelmet, hogy miért olyan kitüntetetten fontos levéltári feladat a XXI. században a levéltári források digitalizálása.

A kísérletet tehát a levéltárban őrzött dokumentumok segítségével sikeresen végrehajtottuk: félórán belül lehet mutatni egy személy felmenőire vonatkozó kutatástörténetet, és bár a bemutatóhoz híres embereket hívunk segítségül, a módszertan bemutatásán túl azt is meg tudjuk erősíteni, hogy – gondoljunk csak az átlagember szerző 1. ábrán bemutatott átlagember felmenőire – a családfakutatás „átlagemberek” esetében is eredményt hozhat.

Levéltári források

Budapest Főváros Levéltára (BFL)

XXIII.102.a.1 Budapest Főváros Tanácsa Végrehajtó Bizottsága üléseinek
jegyzőkönyvei

²² A művelődési intézmények nevééről, elnevezéséről és névhasználatáról 1989. május 1-én hatályba lépett 9/1989.IV.30. MM számú rendelet a tanács által fenntartott művelődési intézmények elnevezését, illetve nevének megváltoztatását a Végrehajtó Bizottság hatáskörébe utalta.

²³ BFL XXIII.102.a.1. 1989. december 4. 177–182., 252., 289., 340. p.

XV.20.1 Állami anyakönyvek 1895–1980

XV.20.2 Mikrofilmtár, egyházi anyakönyvek

XXXIII.1.a Állami anyakönyvek másodpéldányai 1895–1980

Felhasznált irodalom

- Rácz 2013. Rácz Attila: [TÁMOP gyermekfoglalkozások Budapest Főváros Levéltára szervezésében, különös tekintettel az „irányított kutatás” program elemre.](#) *Levéltári Szemle* 63. (2013) 4. sz. 48–54. p.
- Rácz 2019. Rácz Attila: [Budapest Főváros Levéltárának egy témahete.](#) *Levéltári Szemle* 69. (2019) 4. sz. 28–42. p.
- Vágola 2013. Vágola Éva: [A tanórán kívüli oktatás és az élménypedagógia pszichológiai, pedagógiai szempontjai és előnyei.](#) *Levéltári Szemle* 63. (2013) 4. sz. 61–71. p.

A családfakutatás foglalkozáshoz felhasznált honlapok

Arcanum Digitális Tudománytár
<https://adt.arcanum.com/hu/>

Arcanum térképek (Mapire)
<https://maps.arcanum.com/hu/>

Billion Graves temetői adatbázis
<https://billiongraves.com/>

FamilySearch
<https://www.familysearch.org/en/>

Hungaricana – Közgyűjteményi portál
<https://hungaricana.hu/hu/>

OSZK Gyászjelentés-adatbázis
<https://dspace.oszk.hu/handle/20.500.12346/111768>

Impresszum

Budapesti Levéltári Mozaikok

A kiadó neve: Budapest Főváros Levéltára
A kiadó székhelye: 1139 Budapest, Teve u. 3-5.
Felelős kiadó: Dr. Kenyeres István főigazgató

Főszerkesztő: Dr. Simon Katalin
Szerkesztőség: Fazekasné Dr. Toma Katalin, Dr. Fehér Csaba, Dr. Garami Erika, Dr. Ternováczi Bálint,
Dr. V. László Zsófia, Tóth Gergely (technika- és honlapfelelős)

A szerkesztőség elérhetősége: 1139 Budapest, Teve utca 3–5.; 1554 Budapest, Pf. 41.
e-mail: mozaikok@bparchiv.hu
ISSN 2939-6921